

Lelkiismeretlen izgatók szavára hétfőn este tüntettek az R. U. R. premierjén.

Szeged, április 28. (Saját tudósítónktól.) A szegedi városi színház hétfőn este bemutatta Carl Capek világsikerét megért R. U. R. című színdarabját. Hétfőn este pedig lelkiismeretlen, minden felelősségérzet nélkül való izgatók szavára, mintegy száz fiatalember büzbombával, kiáltással, énekléssel parázs tüntetést rendezett a színház nézőterén. A tüntetést olyan szervezeten és felkészülten rendezték, hogy annak előre be nem látható következményei lehettek volna, ha a szegedi rendőrség már csírájában el nem fojtja a félrevezetett fiatal emberek indokolatlan agálását. Kronologikus sorrendben számol be a Szeged munkatársa az eseményekről:

Szombaton a szegedi ébredő lapban, a Szegedi Új Nemzedék-ben cikk jelent meg ezzel a címmel: „Egy cseh nacionalista író darabját játsza jövő héten a szegedi színház”. Ennek a cikknek alcíme a következő volt:

„A jogosan sovínleza magyar egyetemi ifjuság már a fővárosban tüntetett a cseh premier ellen.”

A cikket vasárnap reggel a „Figyelő” rovatban újabb cikk követte, amely kimeríti a felbujtás tényálladékat. Ezek után az írások után természetesen nem jöhetett más, mint a félrevezetett, lelkiismeretlenül felizgatott ifjuság tüntetése. Az egész városban beszéltek erről és ez az izgalom a Szegedi Új Nemzedék-nek köszönhető.

Hétfőn este már jóval az előadás megkezdése előtt erős rendőri készenlét szállotta meg a színház környékét és a nézőteret. A színház főbejárata előtt hatalmas tábla áll, körülötte tányérsapkások, a táblára ez van írva:

Beesületes magyar nem nézi meg
Capek cseh író darabját.

A szegedi magyar egyetemi ifjuság.

A közönség lassan gyűlekezik, csoportokban tárgyalják az eshetőségeket. Szórványosan jönnek tányérsapkások, a földszinti, emeleti állóhelyeken és a karzatán helyezkednek el. Nyolc órára a nézőtér — prózai daraboknál — szokatlanul szépen megtelik. A város kiválóságai közül sokan vannak a zűltyéken és a páholyokban. A pénztárnál egyetemisták állanak, ellenőrzik a jegyváltást.

A tiszai fürdőzés és a vízhiány a tanács előtt.

Szeged, április 28. (Saját tudósítónktól.) A városi tanács hétfői ülése éppen olyan üresnek és szürkének indult, mint amilyen mostanában minden tanácsülés, egyben mégis különbözött a többiétől, még pedig abban, hogy — nyitott ablakok mellett folyt le. A nyitott ablakokon keresztül vakitva süttött be a nap és a Széchenyi-tér nyíló virágainak illata is beszálldogált rajta. A tanács tagjai örvendeztek lelkük szerint a szép időnek. A főjegyző elárulta, hogy felöltözték a színház előtti sétálgatókat már a Szilléri-sugarúton a körtiltés felé. Visszajövet azonban, naplemente után, mintha mégis kívánta volna a felöltöt.

A tavaszi napfény és a virágillat általában kábító hatással van az emberekre. Ilyenkor súlyosakká válnak a szempillák és antipatikussá a közügyek. Jobb lehungy szemekkel ábrándozni vagy régi dolgokra emlékezni, vagy a nap-sugarban keringő füstkarikákat szemlélni. A referáló szavak elhalkulnak, élüket veszítik, nehogy vitát keltsenek, hiszen ilyenkor olyan jó a csend, a békeesség.

Csendes volt tehát a hétfői tanácsülés, nagyon csendes. Már-már úgy látszott, hogy nem is történik rajta semmi. Déli harangszó után azonban, amikor elfogytak az akták és amikor a tanács néhány tagja eltávozott a teremből, a polgármester mégis szönyegre terítette a város néhány nagyon aktuális és nagyon fontos kérdését.

A tiszai fürdés problémája.

Csak úgy meseképen elmondható, hogy tudomása szerint Szegeden válságba jutott a nyári fürdőzés ügye, mert a tiszai uszodák közül csak az egyetlen Regdon-fürdő maradt meg.

Alig gördül fel afüggöny, az első „pfuj” kiáltás elhangzik halkán a második emeletről. Néhány percig csönd, majd egészen indokolatlanul a tányérsapkások zúgnak, nevetnek, füttyölnek, tapsolnak.

Eldobják az első büzbombát is.

Megakad az előadás. Világos a nézőtér. Rubinyi Tibor színész a rivalda elé áll és kijelenti, hogy ő Kassán a legmagyarabb darabot, Az ember tragédiáját játszotta magyarul és a csehek tapsoltak.

Ujabb kiáltások, újabb büzbombák. A rendőrség most kiűrti a karzatot és a második emeleti állóhelyet. Most már csak a földszinten sipolnak az első felvonás végén, vagy 20—30-an maradtak itt bent, akik csak néha zajonganak, majd a 3-ik felvonásban egyszerre sipolni kezdenek és mindjárt rázendítenek a Szózatra. Ez a legjobb tüntetés, mondják.

A rendőrség nem engedi profanizálni a nemzeti imát, kiűrti most már a földszintet is. A nézőtérre utolsó sipolnak és kiáltoznak és a színpadra dobják az utolsó büzbombát is.

Közben az utcán gyülekeznek a tányérsapkások. Kiáltoznak, a legszemérmetlenebb megjegyzéseket teszik.

— Rendőrkutyák, — kiáltják a tisztek felé.

Egyre fenyegetőbbben viselkednek, tömör csoportban állanak. A rendőrség oszlatásra szólítja fel őket. Nem engedelmesskednek, tovább fenyegetődznek boncasztallal, kikészítéssel. Most leigazoltatnak néhány fiatalembert, többek között a vezéreket:

Krewa Benót, Csordást és Láng Aladárt és még többeket.

Három egyetemi hallgatót előállítanak az ügyeletre, igazoltatják őket, majd elbocsátják. Ezután egyre fenyegetőbbben várják az előadás végét. Erre az erős rendőri készenlét energikusan szíjjelszórja őket. 12 óraor mégegyszer összehívórnak a Belvárosi Mozi előtt, mire a rendőrök karhatalommal kergették szét a tányérsapkásokat. Erre a közönség kijön a színházból, teljes csend van a Stefánia előtt, csak rendőrök vannak.

Éjfél után 1 óraor erős rendőri készenlét cirkálnak az egyetem és a városháza körül. Nem történik semmi, a rendőrség preventive megakadályoz mindent.

Az ingyen fürdőt a város bontatta le, a Lórencból csónakkikötőt készítenek.

— Pedig közegészségügyi szempontból fontos, hogy a Regdon-fürdő ne uralkodjék konkurens nélkül a Tiszán. Ugy tudom, hogy valami részvénytársaság van alakulóban a fürdési konjunkturák kihasználására. Ez a részvénytársaság új fürdőt akar építeni a Tiszán. Nekünk, városnak természetesen támogatni kell ezt a törekvést, mert ez a közérdeket szolgálja. Elsősorban azzal támogatjuk, ha megfelelő partsrészt jelölünk ki az új fürdő számára a Stefánia oldalán.

— Figyelmeztetlek polgármester ur — mondotta Balogh Károly —, hogy a törvény értelmében a kereskedelmi rakpartot más célra nem engedhetjük át.

— Hol van most kereskedelem? — replikázott a polgármester. — Egy bizonyos, hogy a fürdőkérdés megoldásának elősegítése elemi kötelességünk, hiszen mi is beszűntettünk egy fürdőt. Tűzzel-vassal kell támogatnunk minden olyan törekvést, amely a fürdőkérdés megoldását célozza. Én bizony odaadom a stefániai partsrészt a társaságnak, ha kéri.

A tanács jelenlévő töredéke is a polgármester álláspontjára helyezkedett, de nem kérdezte meg senki a polgármestert, hogy mi történik akkor, ha az a bizonyos alakuló részvénytársaság még sem alakul meg és nem építi fel a fürdőt? Magára vállalja-e ebben az esetben a város a közegészségügyi és szociális szempontból annyira fontos kérdés megoldását, vagy eltűri, hogy egyellen uszodákban gyilkolják majd egymást a nyáron a fürdésre vágyó emberek?

A vízmizériák.

A fürdőügy tárgyalása után a polgármester

A Devizaközpont közli, hogy 100 takarékkorona árfolyama egyenlő 120 papirkoronával.

a vízellátás ügyét tette szóvá. Eppen idejében. A szegedi vízvezeték ugyanis eddig csak nyáron amerikaizott. Tavaly ősszel meggondolta a dolgot és szomszjátatott bennünket egész télen át. Most pedig, hogy itt a tavasz, elkezd a „froclizást”. A napokban például a házmeztetek útján az a híradás érkezett a belvárosi házak lakóihoz, hogy reggel hattól kilencig lesz víz, tessék ebben az időben gondoskodni az egész napi szükségleteiről, mert kilenc után egy csöpp vizet ki nem lehet csavarni a vízvezeteki csőből. A szegény lakók, akik még víz dolgában sincsenek elkényeztetve, boldog örömmel fogadták ezt a híradást, de szomorúan tapasztalták például hétfőn reggel, hogy már félhétke sincs víz. De nem volt egész nap sem. Ezután megkérdezzük, tavasz legkezdetén, hogy mikor ad a vízvezeték vizet, ha hattól kilencig kellene adnia, de hatkor még nincs és félhétke már nincs. Nem marad más hátra, mint baktéri fogadni, aki egész nap figyelje a vízvezeteki csapot és felfogjon minden csöppet, amit esetleg elkönnyez. A vízdíjból telne a vízbakter fizetése és az az örömtünk is meglenne, hogy a pénzünkért legalább baktéri látnánk, vizet ugye látunk.

A polgármester a tanácsülésen erről az ügyről a következőket mondta:

— Meggyőződtem róla magam is, hogy borzasztó vízmizériák vannak a városban. A város közönsége méltatlankodik. Voltam a gőzfürdőben, hogy megnézzem, vajon a gőzfürdő csakugyan olyan, sok vizet használ-e el a magasnyomású vízvezeték vizéből. Meggyőződtem róla, hogyha sokat fogyaszt is, de nem túl sokat és így máshol van a hiba.

— Ma reggel hét óraor — szolt közbe Balogh Károly —, amikor mozdani akarlam, nem folyt a víz.

— A hiba ott van — folytatta a polgármester —, hogy kevés a vízműtelep vize. Új ártézi kutakat kell furatni. Ugy látom, hogy a megrendelt furószerszám nem jön meg, házikelésbe mi már nem igen furhatunk kutat, nem marad más hátra, minthogy Kenéz Tamással, a vásárhelyi kufuró vállalkozóval furassuk meg az új kutakat.

— Hiába furassz új kutakat polgármester ur, ismét rossz helyen keresed a hibát, mert lenne víz elég, csak elfolyik a földben — szolt ismét Balogh Károly. — Rá kellene szorítani a mérnökséget, hogy minden nap tegyen jelentést a vízellátásról.

— Ha már szedjük a magas vízdíjakat — mondta Turóczy Mihály —, kötelességünk biztosítani a lakosság vízszükségletét.

A polgármester ezután a tanácssterembe kéréte Berzenczey Domokos műszaki főtanácsost, Buócz Károly műszaki tanácsost és a polgármesterhelyettesét, majd bejelentette, hogy formális tanácsülésnek tekintendő a megbeszélés, mert a vízkérdés sürgős megoldásra vár. Azonnal kell határozni. Buócz Károly fölvilágosításként elmondotta, hogy a szombati és a vasárnapi vízhiánynak egészen kicsinyes oka van. Azt a két tűzoltót ugyanis, akit annakidején kikötött a mérnökség az éjszakai vízelzárás tudományára, kicserélték. Az új tűzoltók azután rosszul zárták el a csapokat és a rossz elzárás következtében egész éjjel volt víz, de reggelre mind elfogyott. Elmondotta még Buócz Károly, hogy március tizenkilencedikén rendelte meg a város a kufuró szerzőmokat és a gyár akkor megígérte, hogy négy héten belül leszállítja a rendelt. Azóta hat hét telt el és számos sürgetés ellenére sem jöttek még meg a szerzőmokok.

A tanács ezután elhatározta, hogy vállalkozóval furatja meg az új ártézi kutat, amelynek helyét is kijelölte már a Templom-térre.

— Nem gondoljátok — kérdezte a polgármester —, hogy jó lenne mindjárt két kutat furatni?

— Egyelőre fölösleges az a második kut — mondotta Buócz Károly —, vizünk van most elég és május előtt nem lesz vízhiány. — Igen ám, de holnapután már május lesz — szolt a polgármester.

Boker Pál fejtette ki még álláspontját, amely